

Přežije tradice? Zánikem ohrožené vizovické kraslice

Kraslice patří k tradičním symbolům blížících se Velikonoc. Nejstarší zprávy o nich ve spojitosti s velikonočním dárkem máme z našeho území už ze 14. století.

Původně se zdobila vejce plná, která od pradávna symbolizovala znovuzrození, život a plodnost. Díky tomu se stala součástí jarních slavností obnovy života a dívky či ženy jimi mnohde ještě dnes obdarovávají koledníky při velikonoční pomlázce. S oslabováním jejich původního významu se postupně rozšířilo i dekorování vajec vyfouklých, určený většinou k výzdobě velikonočních interiérů.

VIZOVICKÉ KRASLICE

Zdobení vajecných výdumků prosluly v druhé půli mi-

nulého století Vizovice.

K znovuoživení výroby kraslic starobylo, pro Valašsko typickou technologií – batikováním, tu došlo v roce 1958. Tehdy si tuto ve městě dávno zapomenutou a v okolí zanikající dovednost od posledních malířek kraslic z Vizovicka osvojili členové tamního „valašského krúžku“ v čele s rodinou Halových, kteří tradici postupně předávali i dalším zájemcům. Jejich zásluhou a přispěním Ústředí lidové umělecké výroby (ÚLUV) tak vznikla tzv. novo-

dobá vizovická kraslice, vycházející z tradičních vzorů, barevnosti i technologie.

Za účelem komerčního využití se z původně plného vejce sloužícího jako dar o Velikonocích stal suvenýr v podobě výdumku, který prostřednictvím prodejen ÚLUV putoval nejen k českým zákazníkům, ale i daleko za hranice. Se zrušením ÚLUV na počátku 90. let 20. století však začala tvorba vizovických kraslic znovu upadat.

Jednou z posledních, kdo se zánikem ohrožené výrobě vi-

zovických kraslic věnuje, a to už bezmála půlstoletí, je Anna Krocová (nar. 1940) z Vizovic.

Touto časově i technicky náročnou technikou nazdobí každoročně stovky slepičích, ale i kachních, husích a výjimečně i pštrosích vajec a své dovednosti a výtvořů předvádí na četných velikonočních akcích.

Pro její kraslice je typická dokonalost kresby, absence nápisů a rozmanitost motivů se spoustou starobyklých symbolů. Za své jedinečné umění byla letos Anna Krocová Muzeem regionu Valašsko nominována na prestižní cenu Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje.

Autorem textu je Milada Fohlerová, etnografka Muzea regionu Valašsko

